G 363f. Foto: Bengt A. Lundberg 1993.

Till läsningen: I 1 **m** är den högra bistaven mycket diffus. 2 **t** är grund, men kan i stort sett följas, från huvudstavens topp går en linje diagonalt nedåt vänster, den är diffus i sina nedre delar men tycks svänga inåt vänster och ansluta sig till huvudstaven, men från dess övre del går en skarp linje diagonalt inåt vänster mot huvudstaven. I 4 **f** är huvudstavens övre del diffus, bistavarna säkra. Därefter troligen ett skiljetecken i form av två lodrätta streck, varav det nedre tycks fortsätta diagonalt uppåt vänster. 6 **ɑ** är säker. I 7 **s** är det tredje ledet diffust och osäkert, runan kan möjligen också läsas som **l**. **t**-bistaven i runa 8 går ända fram till **s**-runans tredje led, en ristad linje går diagonalt över huvudstavens mitt, runa läses därför med viss tvekan som bindruna **t͡æ**. Av runorna 9 och 10 återstår huvudstavarna, därefter inga spår av ristning.

Tyvärr är läsningen av runorna så osäker att en tolkning av inskriften inte är möjlig.

Kyrkan är enhetligt uppförd under 1200-talets mitt och senare del, se M. Bergman, Näs kyrka, Sveriges kyrkor 224 (1994) s. 28, vilket är ristningarnas postquem, de gör dock snarare intryck av att var yngre och torde knappast vara äldre än från 1400-talet.

364. Havdhems kyrka

Litteratur: E. Svärdström, Granskningsrapport 25.9.1975 (ATA).

Avbildningar: H. Gustavson, foto 1975 (ATA).

Gravhäll med rester av en runinskrift. Den ligger i korgolvet bakom altaret på 30 cm avstånd från dess fundament. Den uppmärksammades av fil. lic. Robert Bennett och granskades samma år av E. Svärdström.

Ljusgrå kalksten, formen är svagt trapetsoid. Längd 176 cm, bredd upptill 57 cm, nedtill 52 cm. Hällen är mycket hårt trampsliten. Ristningsytan domineras av ett stort reliefhugget latinskt kors. Utefter huvudändan och långsidorna löper ett 4,5 cm brett skriftband med runor. Huvudstavar till ca 35 tecken kan urskiljas men endast obetydliga spår av bistavar; ingen runa kan med säkerhet typbestämmas. Närmare redovisning av varje enskilt tecken är därför meningslös.

När gravhällen fick sin placering i kyrkan är inte känt.

365. Havdhems kyrka, kyrkogården. Nu i Kalmar läns museum

Litteratur: A. Carlsson, Djurhuvudformiga spännen och gotländsk vikingatid, 1983, s. 200.

Djurhuvudformigt spänne, det förvaras nu i Kalmar läns museum, inv. nr 1392. enligt kataloguppgifterna är det funnet på Havdhems kyrkogård. Inga närmare fyndomständigheter är kända. Spännet är av den typ som Anders Carlsson hänför till typ 7:9 (a.a. s. 52) och kan troligen dateras till 1000-talet, eller omkring 1100. Spännet är 5 cm långt, största bredd (över nacken) 3,1 cm, minsta bredd (vid nosen) 1,1 cm, höjd 1,8 cm. Spännet är fullständigt bevarat men bottenplattan är lös. Nålen sitter kvar i nålfästet. Längs bottenplattans smalare kant under nålfästet, syns rester av en mycket nött och otydligt runinskrift; runorna står med baserna utåt. Inskriften ser ut att börja ca 5 mm från kanten, runorna är 4-5 mm höga.